

Варшавск бооцанд орлцгч государствсин Политическ Зөвчллгнэ Комитетин Совещань

Майн 24-д Москвад, Варшавск бооцанд орлцгч государствсин Политическ Зөвчллгнэ Комитетин совещань болв.

Совещаньд орлцснь Албаня, Болгарин, Венгрия, Германск Демократическ Республикн, Польшин, Румыня, СССР-н болн Чехословакин элчир, бастар мет Китдин Олн-амтнэ Республикн соньсачир орлцг гидж комюникед заагдджана. Болгарин Министрмудин Советин ахлач Антон Югов заселаниг ахлв.

Олгя цагин нарт делкян байдлин тускар совещаньд куундвр болв. Олгя цагин нарт делкян байдлин тускар болн тер мет товкнун баяхин болн олн-амтн аамшг угагар баяхин төлө ноолдлгнэ туск кууцалгндын совещаньд орлцдях социалистическ орн-нутгудин ухан седкль негн гилж комитет хандж темдглв.

Политическ зөвчллгнэ Комитет нег дууггар, Варшавск бооцанд орлцгч государствсин Деклараци батлж авб, энундн майн 24-д Мехмет Шеху, Антон Югов, Янош Кадар, Отто Гротеволь, Юзеф Циранкевич, Стойка Киву, Н. С. Хрущев болн Вильям Широкий гаран тавб.

Варшавск бооцанд орлцгч государствсин зерт-зевтэ нийлсн чилмудин ах командун, Советск Союзин Маршал Коневин, эн орн-нутгудин зерт-зевтэ чидлмудин шинэс хасхин болн Румынэс советск церг гаргхин туск доклад комитет соньсв.

НАТО-н чледул болджах государствсур, нег-негнурн дэврлгь кешго пакт, Варшавск бооцанд орлцгч государствсин болн НАТО-н чледул болджах государствсин хоорнд кехмн гисн дуудвр кех болдж комитет шиидвр авб.

Варшавск бооцанд орлцгч государствсин Деклараци гар тавлгн майн 24-д болв.

Варшавск бооцанд орлцгч государствс урднэ зөвэр икар зерт-зевтэ чидлн багьрулсн эрэн, 1958 джилд дакнас бас шинэс цергэсн, ут-туршдин 119 миньгн ку хасх шиидвр авцхав гидж Деклараци келгддженэ. Тегэд эн орн-нутгуд 1958 джилд, зерт-зевтэ чидлэсн 419 миньгн ку хасджана. США, Англ, Франц болн НАТО-д орлцдях талин орн-нутгуд чигн эврэнн зерт-зевтэ чидлн болн селман хаслгь кех гидж Деклараци ицл келгддженэ.

Советск Союзин правительств Румыня правительствэ зөвшалдж, Варшавск бооцанас иштэ, румынск газрт баях советск цергиг дару цагт гаргьдж авх болснт совещаньд

орлцачир зөвтэ гидж таасцхав.

Венгрт баях советск цергэс 1958 джилд дакнас нег дивизий хаск болдж, теруган венгерск газрас авч гарх болдж СССР-н правительств шиидвр авснэ бас зөвтэ болдж таасгдв.

Делкя товкнун баяхиг батлхн төлө колониальн дэдрлгьнас сулдхасн Азийн болн Африкин ик зу орн-нутгуд, цуг делкян орн-нутгудин олн-амтн, тоомсрта обществени улс, кесг партс болн профсоюзмуд, наукин болн культурин коллачир, шаджна церглачир, политическ олн зүсн халайтэ улс цугтан ач-тусан кургдж йовцхана. Товкнун баяхин төлө ноолдлгнэ нейтральн политик бардях государствс тусан бас кургдженэ.

Нарт делкян гарчых зулдврн йовудн, Варшавск бооцан, эн бооцанд гаран тавсн государствсин олн-амтн аамшг угагар, талин орн-нутгун улмад орлго, тустан баяхнэ ицгтэ хальчл болсн деерэн, Западн орн-нутгудин дайна багмудин, түрүн болдж Североатлантическ блокин делкя товкнун баяхд харшлтта коллмш кедтнэ зөрүлгч агьу ик чидл болсан шинэс герчлв гидж Деклараци тодрхагар келгддженэ.

НАТО-д орлцдях зярм государствс, атомн даанд белдлгь келгнэ болн атомн селмэр бардмдж келгнэ, эн багин коллврч орн-нутгудин кууцалж йовх политикнэ хамаран авч олхин тоолал, салгч кевэр бийсиннэ хаалгын кирдяхинэ совещань хандж темдглв, нарт делкя чинвртэ байдлгиг, нег улс Европ нигдж баяхинэ джоблхд тернэ темлгтэ туста болхнэ ил лавта.

ООН-а нилчин тускар келхларн, Варшавск бооцанд орлцгч орн-нутгуд, ООН Уставар бий деернэ даалгьгдсн төрмудан делгү кууцалхнэ деман курггар урднэ чигн коллдж йовснн, цааравднэ чигн тиигаж колл гидж Деклараци темдглдж келгддженэ.

Варшавск бооцанд негдсн государствс болн Азийн социалистическ государствс талин орн-нутгур дэврлх, кууна газр буладж авхар седхд түлгч учр уга байснн, уга чигн гидж Деклараци зарлажана.

Варшавск бооцанд гаран тавсн орн-нутгуд, НАТО-г коллврч государствсин эн даясрхгч баг нарт-делкян чинврик улм хурцудлар седг болн атомн даанд белдлгь келгнэ политик делгүрдгннэ кучтэ кевэр бурушдженэ. Североатлантическ нийцанд орлцдях орн-нутгудин пра-

вительствсиг, ик даалгьврта олгя цагт, Европ болн делкян зярм талдан газртнэ чигн, теруг угагар ик чинвртэ байдл баяхинэ улм хурцудлар орх ишкдл бичэ гаргын гидж тедн дуудлжана.

Варшавск бооцанд орлцачир, бийсиннэ халхасн 1955 джилэс авч эврэнн зерт-зевтэ чидлэсн 2477 миньгн ку хасад, энуган дахулдж зерзеван, дайна техникан, харслд гаргьдг гаруган багьрулсн цагт, НАТО-д орджах орн-нутгуд бийсиннэ цергудан, дайна гаруган икдүлэ йовна, зерзеван элвгдүлэ баянэ гилж Деклараци темдглдженэ.

Ядерн селм баях гурвн орн-нутгудас, туслнэ Варшавск бооцана организац орджах государствс—Советск Союз—амтнд туста агьу ик йовдл үзүлв, атомн болн водородн цуг зүсн селмиг сбрдж үзлгьгиг уурулх шиидвр ганцарн авб гилж совещаньд орлцачир бахтдж баяхнэ. Эн буйнта ишкдл туудлгч чинртэ, цуг кумн атиг ширггч атомн лан болх аамшгас кууцднэ гетлгдж болх хаалгь секдженэ.

Олн-амтнэ Китдин үлгүрик дахад Южин Кореяс эврэнн церган гаргьдх авад, энунэ газрт баях дайна базмудан уга кесн болхла, Дальн Восток товкнун баяхиг батлхд болн корейск төриг хагьлдж таслхд США багь биш тусан кургх баяснн гидж Деклараци келгддженэ.

Хамгин ббдэн кемдженд болх совещанэ куундврт тавлж кур кех тускар советск халхас заасн төрмүднэ таслгдсн цагтан делкян байдлиг ясулхд, Европин аамшг уга баяхиг батлхд ик дем болдж, хоорндан иткл уга болдгиг уурулхд доньган кургхмн гидж совещаньд орлцачир ханлан үзүлдженэ.

Европейск континентин центрт атомн, водородн болн ракетн селмас сул зон гаргьад,

энунд ГДР, ФРГ, Польш болн Чехословак орулснэ зөвтэ болхмн гидж совещаньд орлцачир эврэннэ орн-нутгудин олн-амтнэ нерн деерэс герчлджэчхэнэ.

Советск Союз западн зона статусинэ кундлх даалгьвр бий деерэн авхдан белнинэ, тегэд зонд орджах государствсин газринэ атомн, водородн болн ракетн селм олзлхас сул гидж тоолхнэ Деклараци йбрэдженэ. Энуган дахулдж, европейск биш орн-нутгун—США-н правительств, Европин центрт атом уга зон гаргьхиг бурушалж, зөв эс бгчэсэн медүлдж келсн деерэн, НАТО-д орджах эврэннэ европейск ханьчачирнэ шахдж, эн төриг хамгин ббдэн кемлженд болх совещаньд орулдж куундвр кехиг оралдулхар седлгнэ гундлта болджана гилж медүлджэнэ.

Восточн Европин орн-нутгудин байдлин туск гидж нералдг төриг ямр кевэр болв чигн тавлж куундвр кехар седлгнэ совещаньд орлцачир йилгьу чаньгар бурушалжана, ним йовдл гаргьхар седлгнэ, талдан орн-нутгун улмад уга государствсин дотр-дундин керг-уулд орлцхар седлгнэ болджана, нарт делкян зөвлэ болн ООН-н Устава ирлшго юмн.

Хамгин ббдэн кемдженд кехар седлжых совещаниг Западн орн-нутгуд олн кун орлцлгьтагар кехар эс седлгнэ тоолад, Варшавск бооцана орн-нутгудин правительствс зөвшал хоорндан кууцхнн төлөд, совещаньд НАТО-н члед государствсин болн Варшавск бооцанд гаран тавсн государствсин цугтаннэ элчир орлцтха гидж зүткдяххш, олгя цагт болхла совещаньд цдн улс цуглрхд зөв бгчэнэ, тегэд куундвр кехд Североатлантическ пактин болн Варшавск бооцана хойр талин халх болгьнасьн гурвад (дөрвэд) орн-нутгуд орлцтха гидженэ.

Келгдснлэ ирлцулдж, Варшавск бооцанд гаран тавсн орн-нутгудин нерн деерэс хамгин ббдэн кемдженд болх совещаньд орлцтха гидж Советск Союзиг, Польш Олн-амтнэ Республикиг, Чехословацк Республикиг, (Румынск Олн-амтнэ Республикиг) тедн тавдженэ.

Хоорн-хоорнд гарад байдл зүткэрг урласнэ гетлгх уулдвр кех кергтэ гидж тоолад, орн-нутгудин голлгч болдж баях хойр багин цуган даанд хуврад бичэ олтха гигьад, совещаньд орлцачир Варшавск бооцана болн НАТО-н орн-нутгудин хоорнд нег-негнурн дэврлгь кешго пактар бооцхмн гидженэ.

Совещанэ зөвшарсн пактин проектр халх болгн бий деерэн ним даалгьвр авхнэ халагддженэ: нег-негнурн чидл үзүлдж дэвршго, эс гилж чидлр аалгьшго; нег-негнэньн дотр-дундин керг-уулд орлцлгьнас төрүц бийэн барх; хоорнднэ зүткэтэ төрмүд кемрджен гарад байсн саамд, зүг товкнун эвэр таслх, нег-негнэньн ухан-седкл медлж авч тевчдж, зөвтэ кур-куундвр келж хагьлж; Европ товкнун баялгьнд аамшг гаргьад орх йовдл учрад байсн цагт, хоорндан зөвчллгь кех.

Нег-негнурн дэврлгь кешго пакт батлдж авлгьгиг Англин правительств болм дунгя юмн гидж тоолдяхинэ одахн шидр английск премьер-министр зерг Макмиллан герчлснэ, туста болн чик уг гидж совещаньд орлцачир темдглв.

Варшавск бооцанд орлцгч государствс таассн цагт, эврэннэ элчирэн гаргьдж, НАТО н орн-нутгудин элчирлэ харгьдж, пактин тускар селвган авлхд белн гидж керчлджэчхэнэ. Иим куундвр келгьгиг цаг тудалго, хамгин деер кемдженд келгх совещаниг кууалго чигн келж болхмн, тегэд хэрнэ тер совещаньд пакт келгнэ туск батта сул шиидвр авч болхнэ гийгдх билэ.

Декларацин товчлгчд нигдж келгддженэ:

Совещаньд орлцдях государствс, нарт орчлнэ товкнун баялгьгиг харслгьгиг болн шин лан болх аамшгиг гетлгхнн төлө ноолдлгьгиг сулдлго кехд цуг кучн-чидлэн тавчхэвдн гидж герчлджэчхэнэ, Европ даяалдан келдлг газр болдган уурх зөвтэ. Товкнун, дайна аамшг уга, цуган уга байдл зон болдж чадхмн, болх чигн мон. Дан эркэн уга болх хаалгь уга, дааг гетлгдж болхмн. Делкян кумн-амтнэ курчиг негдүлэ, дан уга, товкнун баядж болхиг харсад батлдж болхмн.